

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-601

25.8.2020

Gjensidige Forsikring ASA

Livsforsikring/uføredkninger/pensjon

Uttak av tjenestepensjon – mangelfull informasjon om tidlig uttak – erstatning.

Forsikrede (f. 1952) inngikk i 2013 en avtale med arbeidsgiver om "TILLEGGSPENSJON TIL FOLKETRYGD OG AFP". Avtalen forutsatte at forsikrede fra 1.5.14 søkte om å gå av med folketrygd og AFP. I tillegg valgte forsikrede i 2014 å ta ut tjenestepensjon og hun signerte et skjema hvor det bl.a. fremgikk at forsikredes valg av 100 % alderspensjon ikke kunne endres senere og: Det er viktig å belyse at hvis du tar ut pensjon før 67 år, vil årlig utbetaling bli lavere. Da forsikrede fylte 67 år, ble forsikredes pensjon redusert. Saken reiste spørsmål om selskapet på en erstatningsbetingende måte hadde gitt mangelfull informasjon om konsekvensene av tidlig uttak av tjenestepensjon, og om forsikrede kunne kreve endring/tilbakeføring av avtalen om tidlig pensjon. Nemnda konkluderte med at selskapet ikke hadde gitt mangelfull informasjon. Videre bemerket nemnda at det ikke forelå noe rettslig grunnlag for forsikredes krav om å få tilbakeføre avtalen til 2014 nivå. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1952) inngikk i 2013 en avtale med arbeidsgiver (Gjensidige forsikring) om "TILLEGGSPENSJON TIL FOLKETRYGD OG AFP". Avtalen forutsatte at forsikrede fra 1.5.14 søkte om å gå av med folketrygd og AFP. Av avtalen fremgikk at forsikrede ville få en årlig tilleggspensjon på kr 209 040. Fra fylte 67 år ville tilleggspensjonen bli redusert til årlig kr 41 150. Selskapets beregninger av fremtidige pensjonsytelser baserte seg på at forsikrede ville ta ut avtalt tjenestepensjon fra fylte 67 år.

I e-post av 30.4.14 kontaktet forsikrede selskapet med spørsmål om hun også kunne ta ut tidlig uttak av tjenestepensjonen. Av e-post korrespondansen fremgikk det at forsikrede ønsket å få oppgitt hva tjenestepensjonen ville utgjøre og hun skrev også at hun forutsatte at "dette kommer som tillegg til ordningen jeg ellers har i Gjensidige (70 % av lønn)".

Forsikrede fikk oppgitt at hun ved uttak av tjenestepensjon fra 1.5.14 ville få utbetalt årlig kr 105 901. Forsikrede undertegnet 5.5.14 på et skjema hvor hun krysset av for 100 % uttak fra tjenestepensjonen. Det fremgikk av skjemaet at forsikredes valg av 100 % alderspensjon ikke kunne endres senere. Av skjemaets informasjonsskriv fremgikk bl.a.:

Årlig pensjon beregnes på bakgrunn av den reserven (kapitalen) du har på ønsket uttakstid (tidligst ved 62 år), og fordelt på forsikringsteknisk beregnet utbetalingstid. Det er viktig å belyse at hvis du tar ut pensjon før 67 år, vil årlig utbetaling bli lavere. Jo lenger du venter med å ta ut pensjon, jo høyere vil den årlige pensjonen bli. (...)

Den 9.4.19 mottok forsikrede brev fra selskapet om endring av pensjonen og det opplyses om at hun fra 1.5.19 vil motta en livsvarig årlig pensjon på kr 157 246.

Det har i ettertid oppstått tvist mellom forsikrede og selskapet om de oppgitte beløp er korrekt, herunder om forsikrede kan kreve å nullstille avtalen slik at hun kan tilbakebetale mottatt beløp under tjenestepensjonsavtalen.

I brev datert 5.9.19 til forsikrede fra selskapet redegjøres det for hvilke utbetalinger hun har/ville ha fått med og uten tidlig uttak av tjenestepensjonen. Det fremgår her at forsikrede ved pensjonsuttak fra 67 år ville fått utbetalt kr 185 001 er lik tilleggspensjon kr 41 150 pluss alderspensjon kr 143 851. Med pensjonsuttak fra 62 år er beløpet kr 157 246 er lik kr 41 150 pluss kr 105 901 pluss kr 10 195 (regulering).

Saken ble klaget inn for Finansklagenemnda 25.10.19.

Forsikrede anfører i hovedsak at selskapet har gitt mangelfull informasjon om konsekvensene av tidlig uttak av forsikredes tjenestepensjon. Forsikrede hadde en 70 % ordning og mottatte ytelser i dag samsvarer ikke med den pensjonsavtale forsikrede har vært dekket av. Avtalen må nullstilles ved at forsikrede tilbakebetaler mottatt beløp under tjenestepensjonsavtalen.

Selskapet har i hovedsak anført at utbetalt beløp under forsikredes tjenestepensjonsavtale er i samsvar med den avtale som ble inngått. Bakgrunnen for de reduserte ytelsene fra fylte 67 år skyldes at forsikrede valgte å ta ut pensjon fra 62 år, noe som i praksis innebærer lengre utbetalingstid og lavere årlig pensjon. Det fremgår ellers av de beregninger forsikrede har mottatt at "70 %" -ordningen inkluderer ytelser fra folketrygden.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet har gitt forsikrede mangelfull informasjon om konsekvensene av tidlig uttak av tjenestepensjon og om den inngåtte avtalen kan nullstilles ved at forsikrede tilbakebetaler mottatt beløp under tjenestepensjonsavtalen.

Forsikrede har bevisbyrden. Det innebærer at forsikrede må sannsynliggjøre at det foreligger en erstatningsbetingende mangelfull informasjon fra selskapets side da forsikrede valgte å ta ut tjenestepensjonen fra fylte 62 år.

Nemnda kan ikke etterprøve beregninger av pensjonsytelser, og det legges i det følgende til grunn at de oppgitte ytelser er korrekt beregnet.

Nemnda har vurdert fremlagt informasjon gitt til forsikrede i 2014. Etter nemndas syn er det ikke grunnlag for forsikredes anførsel om at selskapet ikke har informert om konsekvensene av tidlig uttak av tjenestepensjon. Det følger blant annet av informasjonsskrivet forsikrede mottok i 2014 at årlig pensjon "beregnes på bakgrunn av den reserven (kapitalen) du har på ønsket uttakstid (tidligst ved 62 år), og fordelt på forsikringsteknisk beregnet utbetalingstid." Videre heter det: "Det er viktig å belyse at hvis du tar ut pensjon før 67 år, vil årlig utbetaling bli lavere. Jo lenger du venter med å ta ut pensjon, jo høyere vil den årlige pensjonen bli. (...)"

Det følger videre klart av informasjonsskrivet gitt i 2014 at forsikredes valg av 100 % alderspensjon ikke kunne endres senere. Nemnda kan ikke se at det finnes noe rettslig grunnlag for forsikredes krav om å tilbakeføre avtalen til 2014 nivå.

Det bemerkes at "70 % avtalen" inkluderer ytelser fra folketrygden. De oppgitte beløp for forsikredes tilleggspensjon og alderspensjon fra selskapet (livsvarig), er i samsvar med de opplysningene forsikrede mottok om dette 2014.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant),
Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).*